

"אבני הלב שלנו"

פעולה לנוער

מטרת הפעולה

החניך ייפגש עם משמעות הכותל המערבי במשך הדורות כליבו של העם היהודי ועם חובתנו לשמור מכל משמר על קדושתו

פתיחה - הכותל הלב של כולנו!

שלב א'

לפניכם קטע מתיאור לוחם מלוחמי הצנחנים על רגעי שחרור הכותל המערבי במלחמת ששת הימים (אפשר להקריא או לצלם ולחלק) -

"...האנשים שועטים כאחוזי תזזית, בהתרגשות עצומה, והלב פועם בחוזקה. אנו מצליחים להגיע בין הראשונים לפתח של פשפש. מכאן מובילות מדרגות צרות לעבר דיוטה תחתונה יותר וממנה - שוב מדרגות צרות ומפותלות, המביאות אותה אל הכותל המערבי. הכותל המערבי, השריד האחרון של בית המקדש.

רגל ישראל לא דרכה כאן מזה 19 שנה. אנו נדחפים בתוך זרם החיילים הגואה. אין בפי מילים לתאר את גודל המעמד. מאות צנחנים מאובקים, מיוזעים, בגדיהם מוכתמים בדם - דמם שלהם ודם חברים שקרסו לידם - מצטופפים בשטח המלבני הצר שלפני הכותל, מסתערים על האבנים השחוקות, החלקות והחמימות מכוח קרני השמש, נצמדים אליהם בנשיקות, בלהט עצום. גברים קשוחים, שבמשך יומיים ערכו קרבות כבדים, עקובים מדם ורצופים קורבנות, עם חיילי הלגיון והקומנדו הפלשתינאי; גברים אשר לא היססו להסתער פעמים מספר לעבר כל פרצה עד אשר הצליחו לחדור פנימה, גברים שהגיעו אל היעד - עמדו ובכו בקול רם, ללא בוש, בכי של התרגשות ופורקן, בכי של התרוממות אביב והכרה בגדולתו ונצחיותו של עם ישראל.

קולות של שמחה ובכי, קולות תהילה ונשיקות מתערבבים לבליל אחד, כשהם מקוטעים על ידי צרורות מקוטעים, הנפלטים מנשקם של לגיונרים פיזי הדק. בינתיים ממהר סגנו של מפקד כוח הצנחנים, לוחם ותיק ויודע מה לעשות עוד. קולות משונים יצאו פתאום מפיו של אחד החיילים. אחר נתקף גמגום. "אנחנו... אנחנו נמצאים בעיר העתיקה... אתם מבינים... בעיר העתיקה... הכותל...!" והוא הביט סביבו, וכולם הבינו, אם כי לא יכלו להאמין.

"ירושלים שלנו", צעק חייל, כאילו מה שהיה שלנו קודם לא היה ירושלים."

התיאור הנ"ל הוא אחד מיני תיאורים רבים מההתרגשות האדירה שאחזה בלב כל יהודי באשר הוא - דתי ושאינו כזה - כששמע על שחרור הכותל.

נשאל - מדוע לדעתכם, הכותל המערבי מעורר כזו התרגשות עצומה בלבבות עם ישראל?

לסיכום השלב הזה ניתן גם להקריא מדברים שכתב הרב צבי יהודה קוק בשנת התרצ"ז, ומהשיר המפורסם שנכתב 30 שנה אח"כ לאחר שחרור הכותל ע"י יוסי גמזו.

"כמו ישראל בנפשות, באדם, כן הכותל בעולם, בארץ. חסון ותקיף בכחו-האיתנים לאלהיו מחזיק הוא את עמדתו בכל חליפות מערכות הדורות וקורותיהם, בכל התמורות והשינויים, החלחלות והזעזועים, הבאים עלי ארץ ודריה..

יש לבבות ויש לבבות. יש לבות אדם ויש לבות אבנים. ויש אבנים ויש אבנים. יש אבני דומה ויש אבנים - לבבות.

".. כי שכינה לא זזה מעולם מכותל מערבי" (תנחומא שמות פרשה י), ורוח אלקים חיים קדוש ישראל, המשכין שמו, שם לעולם מרחף הוא עליהם ומחיה אותם בחביון-עוזו בכל מעבה ערמות עפר רקבון ההרס - האבנים האלה לבבות הם!

זקופים וחזקים עומדים פה טורי האבנים האלה, וכמצבת-חיים מודיעים הם: פה חי עם ישראל!

[מאמר 'מאחר כותלנו' - הרצ"ה קוק - לנתיבות ישראל]

הכותל - אזוב ועצבת,
הכותל - עופרת ודם.
יש אנשים עם לב של אבן,
יש אבנים עם לב אדם. ...

[פזמון השיר 'הכותל', יוסי גמזו]

עם ישראל שומר על הלב!

בואו נראה כיצד החיבור הזה התבטא לאורך הדורות ובמיוחד אצל מרן הראי"ה קוק זצ"ל –

סקירה היסטורית קצרה :

לפני קרוב 2000 שנה נחרב ונשרף בית המקדש השני, אך הכותל המערבי של הר הבית נשמר בשלמותו, ולכן הורגל להסמין זאת לדברי חז"ל - "כותל מערבי של בית-המקדש, שנשבע לו הקדוש ברוך הוא שאינו חרב לעולם (מדרש שה"ש רבה), ו"מעולם לא זזה שכינה מכותל המערבי" (שם). לפני 7000 שנה החלה כבר להתקבע תפילת יהודים בכותל המערבי וגם תיעוד של מבקרים בו שכותבים על קדושתו והתפילות בו (למשל ר' עובדיה מברטנורא לפני כ-5000 שנה).

וכך, בהיות המקדש חרב, נתפס הכותל המערבי כמקום התפילה הקדוש ביותר לעם היהודי וכמושא הציפייה והגעגועים של כל ישראל אל בניין בית המקדש.

במשך השנים, נאלצו היהודים להתמודד עם ניסיונות לדחוק את רגלם מתפילה בכותל או להגביל הגבלות שונות לגבי התפילה שם. פעם אחר פעם, נאבקו היהודים ככל יכולתם למנוע פגיעה בקדושת הכותל ובאפשרות להתפלל בו כראוי.

אחד מדמויות המופת שעמדה באופן מעורר השראה על קדושת הכותל היא מרן הראי"ה קוק זצ"ל.

בנספח 1 מצורף תקציר סיפור עמידתו האיתנה של הראי"ה קוק על קדושת הכותל [הסיפור באורך 2 עמ'. ניתן לספר באופן חופשי ע"פ הכתוב או להקריא חלקים נבחרים/ ציטוטים מתוך הקטע ולמיטיבי לכת – לחלק ולקרוא ביחד].

לאחר הצגת הסיפור על הרב קוק נקיים דיון קצר סביב השאלה – מה אתה היית עושה לו היית במקומו של הרב קוק? – מוותר? נאבק?

שומרים על הכותל – גם בימינו!

האם כל זה קשור רק לרב קוק ולימי עברו? ממש לא!

בנספח 2 מוצגות דוגמאות מהתקשורת על המתרחש בימינו [ניתן להציג או להקריא בפני המשתתפים]

אז מסתבר שגם בימינו פוגעים בקדושת הכותל ומחללים אותו, וגם עלינו מוטל לשמור על קדושתו!

על מה מדובר?

לפני שנסיב, נשאל שאלה מקדימה – מה האורך של הכותל המערבי?

התשובה האמיתית היא – 488 מטר (!) כאשר רחבת התפילה המוכרת לנו היא בסה"כ 60 מטר בלבד מכל אורכו של הכותל!

גדולי ישראל לדורותיהם פסקו שהכותל המערבי קדוש לכל ארכו אלא שברוב השנים לא התאפשרה גישה אלא מרצועה צרה (שהורחבה לאחר שחרור הכותל לרחבה של היום) כיוון שהמוסלמים בנו את בתיהם על הכותל (ולמעשה עד היום זה כך בהמשכו הצפוני של הכותל). על ההמשך הדרומי של הכותל לכיוון שער האשפות נאבקו הרבנים הראשיים לאחר שחרורו שיהיה חלק מהרחבה וכך אכן הוחלט, אלא שבעקבות חפירות ארכיאולוגיות נדחה העניין ועד היום לא הושלם.. אך עפ"י פסיקה נחרצת של הרבנות אין שום הבדל בקדושה בינו לבין שאר הכותל ואפילו ישנם תיעודים רבים המלמדים כי בעבר התפללו היהודים דווקא במקום זה.

אז מה קורה בכותל?

סקירה קצרה למעביר -

למעלה מ-20 שנה ישנה קבוצת נשים המנסה להתפלל בכותל שלא על פי ההלכה ותוך כדי התרסה ויצירת פרובוקציות מכוונות כלפי ציבור המתפללים וכללי ההתנהגות הנהוגים ברחבת הכותל.

נשים אלו שארגונן ממומן באופן רשמי על ידי 'הקרן החדשה לישראל' ובראשן עומדת פעילת שמאל קיצונית, לא פוסקות מביצוע אותן פרובוקציות באופן קבוע ותובעות עוד ועוד דרישות הנוגדות את מסורת ישראל ופוגעות בקדושת הכותל, למשל, היתר לקרוא בתורה בעזרת נשים. הן אף הצהירו בבית המשפט שמטרתן היא שלא תהא בכותל מחיצה כלל בין עזרת הנשים לגברים.

בשנים האחרונות חברו בעצמה רבה לפעולות אלו גם ארגוני הרפורמים והקונסרבטיבים, והם אף הגדילו לעשות בכך שתבעו שיוקצה להם חלק מהכותל המערבי בו יוכלו לנהוג כרצונם בערבוביה בין נשים וגברים, ללא כללי צניעות, ב"תפילות" על פי תפיסתם וכל זאת במקום הקדוש ביותר לעם היהודי.

התנועה הרפורמית שהתנגדה לצינונות ושנאבקה בעבר למחוק את הבקשה לשוב לציון מסידור התפילה ולמנוע כל יחס לירושלים וארץ ישראל על מנת להיטמע בקרב האומות בהם ישבו מנסה דרך המאבק שלה בכותל לקבל לגיטימציה והכרה רשמית במדינת

ישראל לתפיסת ה"יהדות" שלהם.

לצערנו, ממשלת ישראל נכנעה ללחצים האדירים מצד הרפורמים, ובחודש שבט ה'תשע"ו קיבלה את 'מתווה הכותל' הנותן להם דריסת רגל בהמשכו הדרומי של הכותל – שעל פי כל הדעות הוא חלק בלתי נפרד מהכותל ומקדושתו.

הרבנות הראשית לא הסכימה להתפשר על קדושת הכותל והביעה עמדה נחרצת נגד המתווה שאליה הצטרפו כל גדולי ישראל. בעקבות כך, התעוררה גם תסיסה ציבורית חריפה נגד הכוונה לפגוע בקדושת הכותל ולתת הכרה רשמית ל"יהדות אחרת", מה שהוביל, בסופו של דבר, להחלטת הממשלה בא' תמוז ה'תשע"ז להקפיא את יישום 'מתווה הכותל'.

עם זאת, במקביל, אישרה הממשלה הקצאת תקציב להגדלת הרחבה הדרומית הקיימת, וכן תקציב ייעודי לצורך ניהול המתחם. ויש חשש רב שבכוונתה לתת לארגונים הרפורמים תקציב רשמי ועצמאות לקיים ברחבה הדרומית את מנהגיהם המנוגדים למסורת ישראל.

הסכנה עדיין לא חלפה והלחצים ממשיכים. ישנם כמה סימנים מדאיגים מכיוון הממשלה וערפל רב סביב הנעשה.

דגש- למרות שאיננו עוסקים כאן ביחסינו ליהודים הרפורמים, כדאי בכל זאת להדגיש לחניכים שאנו מבחינים בין יחסנו לרפורמים שהיהודים שבהם הם אחינו, לבין דרכם ושיטתם שאליה אנו מתנגדים בכל תוקף.

איך כל זה קשור אלינו ?

סיכום

סיכום

הכותל הוא ליבו הפועם של העם היהודי המחבר אותו אל זהותו ואל הגעגועים והציפייה לבניין בית המקדש. כפי שנהגו גדולי ישראל לדורותיהם ובראשם הראי"ה קוק זצ"ל, גם על כל אחד מאתנו מוטלת המשימה – לשמור על קדושת הכותל מכל פגיעה! זו משאת נפשם של יהודי כל הדורות, זה בליבנו ונפשנו!

כפי שראינו, יש פה גם מאבק על הזהות היהודית במדינת ישראל וכרגיל, הכותל – בלב המאבק.

אז מה אנחנו יכולים לעשות היום למען קדושת הכותל?

- קודם כל, להיות מודעים לדברים כפי שהם באמת ולא כפי שמוציגים בתקשורת, ולדבר, לספר, ולהסב את תשומת הלב של הסביבה- חברים, משפחה, חניכים, קהילה – לנעשה.
- להצטרף לתפילות המוניות המתקיימות בכותל בראשי חדשים למען קדושת הכותל ולתפילות קבועות ברחבה הדרומית.
- להגיע כל יום לתפילת מנחה ברחבה הדרומית
- לארגן שיחות בנושא בישיבה/אולפנא/ סניף/ קהילה וכו'.
- לעמוד בדוכני הסברה וחלוקת חומרים בנושא באזור מגוריק.
- לארגן עצומה של בני הנוער לשר הדתות לא להיכנע ולחוקק את החוק לשמירה על קדושת הכותל.
- או כל רעיון אחר העולה לכם בראש למען קדושת הכותל
- המעוניינים ניתן לפנות למטה המשותף לשמירה על קדושת הכותל:

המטה המשותף לשמירה על
קדושת הכותל

יעקב 052-3991630 kdushatkotel@gmail.com

"הצור לא נעתק ממקומו"

הסיפור על עמידתו האיתנה של הראי"ה קוק בשמירה על קדושת הכותל המערבי לעיני העולם כולו.

הכותל המערבי עמד במוקד ויכוח וסערה בימי ראשית המנדט הבריטי בשנים תר"פ-תרצ"ה (1920-1935) כשהשיא היה בימי מאורעות תרפ"ט הידועים לשמצה.

עלבון דוקר

זמן קצר לאחר מאורעות תר"פ (1920) הרצחניים שהתחוללו גם בעיר העתיקה בסמוך לכותל, נתן המושל הצבאי הבריטי למופתי המוסלמי אישור לבצע תיקונים בכותל המערבי בלא צורך לקבל את הסכמת העם היהודי לכך. הראי"ה קוק, בימיו הראשונים כרבה של ירושלים, פנה אל המושל במחאה על הפגיעה בקדושתו של הכותל וכתב לו: "הנני בזה מביע להדרת כבודו, את הצער הגדול של היהדות הארץ-ישראלית ושל היהדות הכללית של כל העולם כְּלוּ... על אשר הרשו לעצמם אנשים זרים שאינם מבני דתנו, לנגע באותה הנחלה הקדושה לנו קדש קדשים, זכרוננו העתיק והקדוש קדושת עולמים - זהו הכותל המערבי של מקום בית מקדשנו... חלילה לשום יד, ובפרט יד של זה, לנגע בכל הוד השיבה של הכותל הקדוש הזה, מבלי הרשאתנו, שזהו לנו עלבון דוקר עד הנפש בכל רגשות הקדש שלנו."

בהמשך, בשנת תרפ"א (1921) החלו להירשם אירועים של פגיעה בבאי הכותל, וההתנכלות לזכויות היהודים בכותל-המערבי הלכה ונקבעה כאחת מדרכי המאבק של הלאומנות הערבית נגד היישוב היהודי. למאבק הזה נרתם הרב קוק בכל כוחו, באופן מרשים ומעורר השראה ועמד בו כצור איתן וכחומה בצורה על משמרת כבוד הכותל-המערבי וכבודה של האומה.

תקרית המחיצה

בראשית שנת תרפ"ט, בעצם תפילת יום-הכיפורים ליד הכותל-המערבי, הסירו שוטרים בריטים בכוח ובברוטאליות את מחיצת הבד שהפרידה בין הנשים לגברים בטענה כי הקמת מחיצה נוגדת את הסטאטוס-קוו. למחרת (י"א בתשרי) יצאו שני הרבנים הראשיים - הרב קוק והרב יעקב מאיר, יחד עם אישי ציבור נוספים ומיהרו אל ממלא-מקום הנציב העליון הבריטי, המזכיר הראשי לוק, ומחו בפניו נמרצות על המאורעות.

ביום שאחר כך, הרב נשא דברים חריפים בשם הרבנות-הראשית בישיבת מחאה של הוועד הלאומי והגדיר את מה שארע כ"מאורע אשר פצע את לב כולנו, את לב כל יהודי ארץ-ישראל ואת כל לב יהודי אשר הגיעה השמועה המדאיבה אליו, ואשר יעשה רושם של פצע ענק בלב כל היהדות בכל מלא התבל אשר יקשיבו רב קשב ממה שקרה לנו במקום נקודת קדשנו היום הקדוש העבר."

הרב אף הוסיף שלו ידע, לא היה מהסס לפעול בעיצומו של יום כיפור - "היינו בוודאי מפסיקים באמצע.. ומזדרזים... להגן ולהציל מהעלבון הגדול הזה אשר פלח כליך את כל חדרי נפשנו".

הרבנים הראשיים קבעו יום תענית ובו השתתף הרב בעצרת תפילה שהתקיימה ברחבת הכותל-המערבי, ובאותו היום פרסם הרב בעיתון את מאמרו **'כתלנו'**, ש"הפליא את כל היישוב. באותו יום 'נחטפו' העיתונים שנתפרסם בהם מאמר זה, ובערב כבר אי אפשר היה להשיג אף גיליון אחד... המאמר עשה רושם גם ביפוי, מבחינה ספרותית, בסגנונו הנמרץ והקולע" (שבחי הראי"ה, עמ' רלב). את המאמר מסיים הרב במילים: "ידע ישראל, את אשר נעשה לשריד מחמדו! וידעו עמי התרבות כולם וחברי-הלאומים והעם הבריטי בעל המנדט ביחוד! ויראו לתקן את המעוות ולא יוסיפו לנגוע עוד בנחלת קודש קדשים. וידעו ויכירו מי הוא זה העומד אחר כתלנו."

"הרמתם כבוד ישראל"

ביום תשעה באב יצאה תהלוכת צעירים כאשר פְּנִיה מועדות אל הכותל במטרה "להוכיח לממשלה באיזו מדה אנו קשורים ודבוקים לכותל". ניסיונות המשטרה הבריטית לעכבה לא הצליחו. כארבע מאות הצעירים הגיעו אל הכותל והניפו שם התרגשות דגל לגובה. אחד מהמשתתפים סיפר: "במוצאי תשעה-באב הלכנו בֶּסֶךְ אל ביתו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל וספרנו לו על מעשנו. כששמע זאת הרב זלגו עיניו דמעות ואמר: **"אשריכם, שזכיתם אחרי אלפיים שנות גלות, להניף דגל ישראל ליד הכותל-המערבי, והרמתם כבוד ישראל ותקותו בגאון!"**

פרעות תרפ"ט

בצהרי יום ששי, י"ז במנחם-אב תרפ"ט, פרצו פרעות אימות בירושלים. אלפי ערבים מוסתים השתוללו ברחובות ירושלים כשקריאות "איטבח אל-יהוד" בפייהם. תוך יומיים נרצחו בירושלים שבעה עשר יהודים ושלושים ושמונה נפצעו וחישה מהר התפשטו הפרעות בכל רחבי הארץ.

על אף שבמכתביו התנסח הרב בלשון של כבוד אל הממשלה, וכן כלפי לוק, מ"מ הנציב העליון, כשהחלו הפרעות התקשר הרב אל לוק בעיצומו של יום השבת ודרש ממנו לדכא את המתפרעים הערבים. לוק ענה שאין לו פקודה לעשות כן, והרב ענה "אני נותן לך פקודה כזו!"

הבריטים הקימו ועדה חקירה מיוחדת על רקע המאבק על הכותל-המערבי ומאורעות תרפ"ט שפרצו בעקבותיו. בזמן שעסקה הועדה בזימון העדים, הועלתה ההצעה, מבית ומחוץ להפסיק בינתיים את הביקורים בכותל "כדי לא להרגיז" את המוסלמים. גם הפעם הרב לא הסכים לכך בשום אופן, וכפי שהתבטא בריאיון ב'יחון' 'ההד' (חשון תר"ז):

" אינני מסכים להפסקת הביקורים עליי הכותל אפילו לזמן. הבלטת קדושת הכותל שהוכחה על-ידי הבקורים, התפילות והדמעות שלנו על ידו, מחורבן בית-מקדשנו, אי-אפשר שתהיה נפסקת. הפסקת הביקורים אפילו לזמן, יכולה להיפך בידי מתנגדינו להוכחה..שחסי-וחלילה יש איזה רפיון מצדנו ביחס לקדושת הכותל."

עדות הרב תישאר 'זיכרון מזהיר לדורות'

הרב עצמו הוזמן להעיד בפני הועדה, ודבריו עוררו רושם כביר.

עתון 'התור' הקדיש מאמר מערכת מיוחד שסקר ושיבח את הופעתו של הרב אשר "בא להעיד בגלוי ולסתור את כל העלילות ודברי הכזב אשר העלילו עלינו צרינו. " וכשסיכם את הופעת כלל העדים כתב "ובעמדנו בסיום המערכה הראשונה של ועדת-החקירה, אי-אפשר לנו שלא לחזור ולציין את... ראש רבני ארץ-ישראל ר' אברהם יצחק הכהן קוק, שקידש שם-שמים וישראל בעדותו... עם הופעת ראש הרבנים הוקל קצת על הלב, כעין אבן נגולה. השמים שהיו מעוננים מאוד בירושלים, כאילו החלו מתבהרים ביום הזה... הוא הגביה את הרמה, הוא הזקיף את הקומה, הוא נתן כבוד לתורה ולאומה". ב'יחון' 'ההד' נכתב על דבריו בוועדה - "הם ישארו זכרון מזהיר לדורות".

כשנשאל הרב ע"י הועדה מדוע לא הביא הוכחות על זכויותינו בכותל ענה-

"..האמת היא כה ברורה וגלויה לעיני כל, עד כי על-ידי הסתמכות על תעודות עלולים אנו אך להחליש את האמת הזאת...זכויותינו על הכותל-המערבי מוכרות בעיני כל העולם בבחינת מושכל ראשון, וכל הוכחה משפטית יכולה רק לטשטש את הזכות הגדולה הזאת."

של מי הכותל?

במהלך העדות, הרב הבהיר כמה פעמים לאחר שנשאל על כך כי- " לדעתי נכון יהיה, אם הממשלה תפנה בעניינים דתיים אל הרבנות-הראשית...שאלת הכותל היא שאלה דתית ושום החלטה לא הייתה צריכה להתקבל בלי התייעצות עם הרבנות-הראשית."

בתום הדיונים הודיע יושב-ראש הועדה הודיע שהמלצתו היא כי חבר-הלאומים (=הא"ם) ידון בשאלה 'למי הבעלות על הכותל?'. הרב פנה אליו בקול רועד אך תקיף: "מה פירוש שהועדה תחליט למי הבעלות על הכותל? וכי הועדה או חברי-הלאומים הם הבעלים על הכותל? ממי קבלתם רשות לקבוע של מי היא הבעלות על הכותל? כל העולם הוא בבעלות הקב"ה בורא העולם, והקב"ה מסר לעם ישראל את הבעלות על כל ארץ-ישראל וממילא גם על הכותל-המערבי... שום כוח בעולם, לא חבר-הלאומים ולא הועדה הזאת, יכולים להפקיע זכותנו האלוקית הזאת. אנחנו לא שוללים משום אדם, בכל העולם כולו, לגשת אל הכותל". וכשסיים הרב את דבריו פנה לחברי הועדה הבריטיים ואמר: "תשקלו היטב מה שהיושב-ראש הודיע בשמכם, שאתם רוצים למרוד בהשם!".

באותה עת, לאחר משא ומתן סוער בין נציגי המוסדות היהודים, הוסכם להודיע על פשרה שעל פיה היהודים יוכלו להתפלל בכותל ללא הפרעה, אך יצהירו כי הכותל הוא קנין הערבים. לצורך קבלת אישור ההצעה מן הצד היהודי, דרשה הממשלה גם את הסכמת הרבנים הראשיים, ולמטרה זו יצאה משלחת אל הרב כשהטענה העיקרית שבפיה הייתה כי 'יש כאן ענין של פיקוח-נפש, ורק על-ידי ויתור מפורש זה ניתן יהיה להרגיע את הערבים, ואז יהיה שלום על ישראל'.

הרב הזדעזע כששמע את ההצעה, והודיע מפורשות לחברי ההנהלה הציונית שאינו מקבלה- **"חלילה לנו! עם ישראל לא ייפה את כוחנו לוותר בשמו על הכותל המערבי! אין לנו שום זכות לכך!** הואיל והדבר תלוי בי ובחתימתי, איך אני יכול לוותר על מתנת הקב"ה לעם ישראל?". וכך חזרו ובאו במהלך הימים הבאים עסקנים שונים ובאמתחתם נוסחאות שונות של פשרה וטענות של פיקוח נפש על חיי הישוב - והכל ללא הועיל. הרב לא זז מעמדתו: 'על הכותל אין לוותר!'

הלכה לדורות

בנו של הרב, הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, היה נוהג לומר שהרב פסק באותם ימים הלכה לדורות, כיצד יש לנהוג במצבים מעין אלו של לחץ מצד אומות העולם לוותר על דברי קדושתנו.

המשורר ח"נ ביאליק התבטא אז על עמידת הרב בעניין הכותל כנגד כל הלחצים- "והצור לא נעתק ממקומו", ועל פי ביטוייו כותב הרצי"ה - **"והצור לא נעתק(=זז) ממקומו וסלע הנצח (=הכותל המערבי) לא הוזז מאתנו"** - וזאת בזכות עמידתו התקיפה ומלאת האמונה של הרב בשמירתו על הכותל המערבי שריד בית מקדשנו.

ברית נתניהו-החרדים מתחזקת

נתניהו נגד הרפורמים: "מה שקרה בכותל - פוגע ומצער"

חילול הקודש הכואב הבוקר בידי הרפורמים ברחבת שריד בית מקדשנו, לא עובר בשקט. גם ראש הממשלה בנימין נתניהו מצא הפעם לנכון למחות נגדם: "לא הזמן לחיכוך" (אקטואליה, בארץ)

ראשי « חדשות » בארץ

אלפי צעירים וצעירות מהציונות הדתית מחו נגד הפרובוקציה החודשית של נשות הכותל

כמידי ראש חודש, גם הבוקר הגיעו נשות הכותל לפרובוקציה הקבוע לבזות ולחלל את הכותל המערבי, אלא שהבוקר הן נתקלו במחאה של אלפי צעירים וצעירות מהזרם החרד"לי בציונות הדתית שהגיעו למקום מכל הארץ בהוראת רבותיהם

הרבנות הראשית לישראל, יהדות

הרבנות הראשית אמרה לא לכותל הרפורמי

צבי שימן, חדשות סרוגים 14:44 25.02.16 ט"ז באדר א' תשעו

מועצת הרבנות הראשית אפילו לא דנה בהצעת הפרשה של הרב אריה שטרן והחליטה כי הממשלה לא התייעצה עם מועצת הרבנות הראשית ולכן החלטתה אינה חוקית

חרפה בשריד בית מקדשנו: צפו ברפורמים שרים "שהחינו"

לב מי לא יחרד אל מול התיעוד המזעזע שנראה הבוקר ליד שריד בית מקדשנו כאשר עשרות רפורמים ערכו חגיגה ב"כותל הרפורמי" שקיבלו מהממשלה ואף שרו את ברכת "שהחינו" במעורב. צפו (בארץ)

ראשי	חדשות	מוספים	פנאי	VOD	פודקאסט	בשבע
------	-------	--------	------	-----	---------	------

ראשי < כל החדשות > בארץ < אלפים באו "לשמור על קדושת הכותל"

אלפים באו "לשמור על קדושת הכותל"

אלפי מתפללים הגיעו הבוקר לתפילת ראש חודש חגיגת בכותל המערבי. "באנו לומר בצורה ברורה שאנו רוצים שהכותל יישאר קדוש ומאוחד."

